

To Dionysios Solomos (1798-1857) este poetul național al Greciei. Figură centrală a Școlii literare din Heptanez, a înrăurit într-o mare măsură, prin opera sa, poezia neoelenă și a creat un limbaj poetic comun din varietatea tendințelor lingvistice dominante în acea vreme.

S-a născut în Zakynthos în 1798. A fost fiul contelui Nikolaos Solomos și al slujnicei acestuia, Angheliki Nlikli. Și-a făcut studiile liceale în Italia (Veneția, Cremona). În 1815 se înscrie la Facultatea de Drept a Universității din Padova. În Italia, sub influența ideilor iluministe ale literaturii italiene, Solomos își scrie primele poeme, în limba italiană. Leagă prietenie cu personalități de seamă ale vieții culturale din Peninsula Italică

(Vicenzo Monti, traducătorul lui Homer în italiană, Al. Manzoni etc.), frecventând cercurile literare ale epocii.

La vârsta de 20 de ani se întoarce în insula natală (devenită acum protectorat britanic). În această perioadă, în Zakynthos, se afirmă o puternică mișcare culturală (G. Tertsetis, A. Martelaos), Solomos devenind sufletul acesteia. Pe acest teren propice, începe să cultive cu succes satira, versurile lui vibrând însă de un autentic suflu liric. Influențat, în același timp, de bogata tradiție a literaturii peninsulare, compune, după moda vremii, sonete în italiană (singura operă publicată în timpul vieții sale fiind *Rime improvizate*, Kerkyra, 1827). Sub înrăurirea cercului de intelectuali din insulă - printre care se numără Spyridon Trikoupis, personalitate marcantă a epocii -, poetul începe să studieze asiduu limba neogreacă. Paralel cu interesul pentru folclorul insular, Solomos scrie poeme cu caracter idilic sau elegiac, pe linia lui Hristopoulos și Vilaras.

Marea experiență a Revoluției din 1821 îi va inspira lui Solomos compunerea, în 1823, a *Imnului libertății* (poem alcătuit din 158 de tetrastihuri; pus pe muzică de N. Mantzaris, din 1865 devine *Imnul* național al Greciei), poem de largă respirație, ce va stârni un puternic entuziasm în insulă și va fi publicat în 1825 de către Sp. Trikoupis la Mesolonghi și de către Fauriel la Paris. Scris inițial în italiană, apoi în greacă, poemul, a cărui popularitate va depăși hotarele țării, are drept idee centrală atotputernicia Libertății, patria identificându-se cu viziunea libertății naționale.

În deceniul care a urmat *Imnului*, Solomos elaborează poemul liric *La moartea lordului Byron* (1824), alcătuit din 166 de strofe de patru versuri (singurul poem în limba greacă publicat în timpul vieții). Textul în proză, de natură satirică, *Femeia din Zakynthos* (1826) demonstrează că Solomos este nu numai un poet vizionar, dar și un fin observator al realității înconjurătoare.

În 1828, la vârsta de 30 de ani, poetul părăsește insula natală, stabilindu-se definitiv în Kerkyra, unde, primit cu entuziasm, va rămâne până la sfârșitul vieții.

Ultimul poem și, totodată, capodopera sa, compoziție epico-lirică de largă respirație, inspirată de asediul orașului Mesolonghi, *Asediații liberi* zugrăvește tipul omului ideal, care caută în permanență Adevărul în cunoaștere, Frumosul în artă, Binele în lumea morală. Influențat profund de teoriile asupra artei susținute de Hegel, crezul poetic al lui Solomos îl constituie identificarea Greciei cu Ideea (patria fiind în același timp "Mama și Muza" poetului).

Între 1833-1838, un dramatic eveniment de familie (proces de moștenire) îi marchează profund existența, ducând la izolarea tot mai mare a poetului, care își va sfârși zilele într-

o singurătate tragică. A fost înmormântat în insula natală, într-un mic mausoleu, lângă mormântul lui Kalvos.

(Sursă: Elena Lazăr, *Panorama literaturii neoeleene*, Omonia, București, 2001)